

Az Irgalmasok uccája

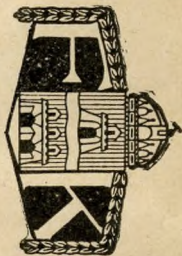
Irgalmasok-ut-
cája, — mely ma össze-
kötő utca a Kossuth
Lajos-utca és a Szer-
vita-tér között — a régi
invalidusispotály mel-
lett nyúlt végig s a sar-
kán, melyen 854. telek-
könyvi szám volt, ké-
sőbb 600, már 1755-
ben ház állott. A telek
területe négyezer és
negyvenkét ölet tett ki,
később háromezer és
ötvenöt négyszögölre
szűkült. Mindig többet
és többet vettek és ad-
tak el belőle, végre
négy száz és kilenc négy-
szögölre zsugorodott
össze. Így is nagy jövő
várt rá.

Kezdetben valami
Pöckh János Boldizsár
cs. kir. élmezési biz-
tos kapta a várostól in-
gyen. Pöckh után meg-
int a város birtokába
ment át s akkor még
terjedett a telek a mai
Simmelweiss-utca sar-
káig. Akkor épült rá a
városi kórház. Még
1870-ben és 71-ben is
orvosegyetem volt bon-
coló-teremmel és kór-
termekkel.

1733-ban megszerezte
a telek nyugati részét
Grassalkovich Antal. Hi-
res, nevezetes ember.
Palotát emelt a telken,
amely sokáig, még az
én ifjúkoromban is
Grassalkovich-palota né-
ven volt a régi Hatvani-
utcában ismeretes. Abba
telepítették a hetvenes

évek elején a főpostát,
azontúl aztán, mikor a
postapalota felépült, fő-
kapitányság lett belőle.
Ennek az udvarára te-
relte Splényi annak ide-
jén a Nemzeti Kaszinó
ellen tüntetőket, akik
között annyi eltolonco-
landó elem volt elkeve-
redve. De még mielőtt
ilyen hivatalos ház lett,
előbb, 1851-ben Wodia-
ner Móric birtokába ke-
rült s 1868-ban az Ipar-
banké lett. Ez 167.000
forinton vette meg „osz-
trák értékben“. A telek
akkor már csak hétszáz-
tizenkilenc négyszögöl
volt. De valójában ez
csak a telekkönyv ada-
ta, mert az új felméré-
sek kétszázharmincöt
négyyszögölet mutattak
ki. Rómer hozzáteszi,
hogy „ezen házhely öle
ma ezer osztrák forint“.

Mint főposta-épület
még mindig őrizte azo-
kat a Grassalkovich ál-
tái csináltatott művészi
karyatidákat a kapu
két oldalán, melyeket
aztán, mikor a házat
lebontották és privát
palotát építettek a he-
lyére, Podmaniczky Fri-
gyes báró, közmun-
kák tanácsának akkori
elnöke, megkimélés vé-
gett az új tulajdonos
figyelmébe ajánlott.
Úgy tudom, hogy el is
vitette egy vidéki kas-
télya díszítésére. (Vá-
rady Antal feljegyzése.)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

125.092.1

Hely

Grassalkovich

Idő

1942

Személy

Forrás:

Magyar főváros

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)